

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri ob ponedeljkih ob 2. uri zutraj.
Pravomilne številke se prodajojo po 3 novč. 6 stotink;
v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici. Ljubljani, Gorici,
Celje, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Šežani,
Sabotini, Novembru itd.
Uprave in narodne srejemane uprava lista "Edinost", ulica
Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 1. pop. do
3. sredo. — Cene oglašom 15 st. na vrsto petti; poslanice,
zvestnice, javne zavrsje in domači oglaši po pogodbah.
TELEFON štev. 1157.

Naročnina znaša
za vse leto 24 K. poi leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na-
narodbe brez dopisane naročnine se uprava ne ozira,
Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana
pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vredijo. —
Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik
koncencija lista "Edinost". — Natisnila tiskarna koncencija
lista "Edinost" v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 652.841.

Edinost

Glasilo političnega društva "Edinost" za Primorsko.

V edinosti je mod!

Konstitucija v Rusiji proglašena!

Česar je bilo pričakovati že dlje veliko in matematično moč, ki je tako rekoč do danes spavala imobilizovana pod plaščem ruske absolutistične vladavine. Od sreca se veselimo na proglašenju ruske konstitucije. Čestitamo kakor iskreni slovanski bratje velikemu ruskemu narodu, ki mu prav zanj prijena konstitucija donese boljo srečo in lepšo bodočnost po tolikih notranjih in vnanjih borbah proti mnogoštevilnim dušmaninom. Kajti tudi na nas avstro-ogrške Slovane, in za druge naše brate na Balkanu in v Nemčiji, pomenja po ruski konstituciji prenovljena in ojačena Rusija največjo garancijo za obstanek.

Slava carju Nikolaju! Slava Rusiji! Da Bog pozivi vse Slovane vsega sveta.

Zora puca, bit' će dana.

Adriaticus.

Carjev manifest.

Manifest, s katerim se začenja carjev ukaz, se glasi:

Rusko carstvo se je konstuiralo in vtrdil, z bog neporušljive solidarnosti carja z narodom in naroda s carjem. Spoznajenje in jedinstvo med carjem in narodom tvorita veliko moralično silo, ki je v tku stoletij ustvarila Rusijo, da jo brani proti vsem napadom, in tvorita do sedaj jamstvo za jedinstvo, neodvisnost, častnost, materialno blagostanje in duševno razvijanje v sedanjosti in v bodočnosti. Z našim manifestom od dan 26. februarja smo pozvali vse zveste sinove domovine na tesno sporazujenje v svrhi, da se spopolni državna organizacija določiti trdo red notranjega življenja, in tedaj nam je bila skrb spraviti v sklad javne volilne institucije z vladnimi oblastnjicami in odpraviti mej njimi vladajočo nesporazumljivico, ki so se tako nesrečno občutila v normalnem teku državnega življenja. Naši predniki, carji samodržci so vedno razmišljali, kako bi dosegli ta cilj. Sedaj je došel čas, da se sledi njih dobrim namenom in da se pozove izvoljene od vse ruske dežele, da se trajno in delavno udeleže izdelovanja zakonov in da se v to svrbo pridoda višjim državnim institucijam posebni posvetovalni zbor, kateremu bodi nalogu preliminarno izdelovanje zakonskih načrtov in razpravljanje o istih ter pretezanje državnega proračuna. Radi tega smo smatrali pripravno — ohranivši temeljni zakon, ki vzdružuje avtokratično oblast — ustanoviti »Gosudarstveno dumo« in odobriti red za volitve v to »dumou«, razširivši veljavnost teh zakonov na vse carstvo z edinimi izjemami, ki se bodo smatrati potrebnimi za nektere kraje, ki se nahajajo v posebnih odnosnih.

— Ha! Ha! Ha! ti si tu, sladka moja, danes se res nisem nadeljal tolike sreče. O sedaj vidim, da sem jaz tisti pravi, da le mene moreš ljubiti od srca, ker te je le tvoja ljubezen silila, da si prišla semkaj, ko te nisem niti pričakoval, ker si vedela, da imam drugačia opravila. Reci, golobica moja, si li sama prišla?

Lukrecija je stisnila lakte k sebi in se odmaknila proti zidu, da si zavaruje hrbot. Tresota se spremjala je vsaki moig gospoda Mikića, da vidi kaj in kam nameruje.

— Kaj misliš, golobica moja, kako ngrado si zaslužila za toliko ljubav, in reci, imam li jaz siromak toliko blaga, da se oddolžim tvojemu divnemu srcu? Reci, govorji, dušica!

Lukrecija ni niti odgovorila, samo stiskala je zobe, gledajoča Prodanča in pod očesa, bi ga-lu ne mogla s pogledom zastupiti.

Glede udeležte delegatov velike vojvodine Fianlandije na delik »Gosudarstvene dume« tistočih se caretva na splošno, a te vojvodine posebno, odredimo posebne mere. Istočasno smo ukazali ministru za notranje stvari, da nemudoma predloži Naročnu odobrebu volilni red za »Gosudarstveno dume«, tako, da se bodo mogli izbrati poslanci gubernij in vojaške province ob Dnu najkasneje sredi meseca januvarja leta 1906.

Pridružujemo si popolnoma skrb za spopoljajoče organizacije »Gosudarstvene dume«. Kadar bo nje bitstvo dokazalo potrebo sprememb v zadostitev zahtevam časa in blagostanja carstva, bomo Mi gotovo dali o pripravnem času potrebna navodila.

Mi smo uverjeni, da se bodo izvoljeni vsega zaupajočega naroda, pozvani na udeležbo zakonodajnih del in na vlado, izkazali pred vso Rusijo vrednimi carske zaupanja, po katerem so bili povabljeni sodelovati na tem velikem delu, ki je v popolnem skladu z ostalimi institucijami; a od nas ustanovljene carske oblastnike bodo vedno korstonosno in z vsemi sodelovali našim delom za blagor naše velike skupne matere Rusije, za utrjenje jedinstva, varnosti in velikosti caretva, kakor tudi za mirnost in prospevanje naroda.

Pročet Gospodovega blagoslova nad deli institucije, ki smo jo Mi ustanovili, in z neomajnim zaupanjem v božjo milost in v nezmotljivost zgodovinskih usod, ki jih je Božja Previdnost določila naši dragi domovini, upamo za trdno, da bo Rusija s posodo Boga vsemogočega in s združenimi silami vseh svojih sinov zmagonosno izplačila težkih poskušenj, ki jih trpi sedaj, in da se njeni moči prerodi v veličini in slavi svoje tisočletne zgodovine.

Dano v Petrovem dvoru dan 6/19 avgusta 1905. l. in 11. l. Našega vladanja.

Iz členov, ki določajo kompetenco, delokrog, pravice poslancev, način vodstva razprav in sklepanja itd., priobčujemo tu za danes te-le najvažnejše točke:

Člen II: Duma sestoji iz členov, ki jih je izvolilo prebivalstvo carstva za dobro pet let po posebnih volilnih določbah.

Člen III: Na temelju carskega ukaza zamore biti duma razpuščena, preden je minola petletna zakonodajna doba; vendar mora biti ukaz določiti termični novih volitev.

Člen VII.: Za sklepnoščnost dume je neobhodno potrebna razvjetnost: v plenarnih sejah vsaj tretja členov, v sijah odsekov pa polovice.

Člen VIII. Stroške za vzdrževanje dume bo pokrival carski zaklad.

Člen IX. Duma voli iz svoje srede predsednika in podpredsednika na eno leto. Po tej dobi moreta biti ista zoper izvoljena.

Člen XII. O temeljnih vprašanjih, ki zadevajo delavnost dume, se bo vršilo posvetovanje v posebnih sejah, katerih se bodo vdeleževali podpredsednik dume, pred-

sedniki odsekov, tiskar dume in njegov namestnik pod predsedstvom predsednika.

Člen XIV. Členi dume imajo polno svobodo menenja in govora v vseh vprašanjih, ki zadevajo kompetenco dume.

Člen XV. Členi dume zamorejo izgubiti svojo svobodo le na temelju sodniškega naloga in se jih radi dolgov ne sme aretovati.

Člen XXIII. Členi dume bodo dobivali iz državnega zaklada za čas zasedanj deset rubljev na dan; vrhu tega se bo dvakrat na leto plačevala vožja od njihovega bivališča do Petrograda in nazaj, o čemer se bo zaračunavalo 5 kopejk po versi.

Člen XXIV. Ministri in predstojniki raznih oddelkov ne morejo biti členi dume, imajo pa pravico, da prisostvujejo sejam ter pojasnjujejo vprašanja, očebao ali pa potom drugih določanjstvenikov.

Člen XXXIII. V kompetenco dume spadajo: 1.) Vsa vprašanja, ki se tičejo izdavanja novih zakonov ter sprememb, dopolnitve, začasne odprave, oziroma popolne odprave obstoječih zakonov ter določitev, sprememb in odprava personalnih stanov z njihovimi tozdevnimi proračuni. 2.) Proračuni ministerjev in upravnih strok, državnega proračuna in vsake vrte nakazov, ki niso označeni v proračunu. 3.) Prcčilo najvišje kontrole glede uporabe državnega proračuna. 4.) Vsa vprašanja glede prodaje kakršega dela javnih dohodkov in državnih posestev. 5.) Gradnja železnic, po državi. 6.) Ustanovitev delniških družb v onih slučajih, v katerih potrebujejo ustanovitelji kakih dispenz od obstoječih zakonov. 7.) Vsa vprašanja, ki jih dumi predloži posebni carski ukazi.

Člen XXXIV. Duma ima pravico, izdelovati zakonske načrte, ki zadevajo odpravo ali sprememb obstoječih zakonov in ki zadevajo izdajo novih zakonov. Ti zakonski načrti ne smejo pa tikati temeljev obstoječega reda v državi, v kolikor so isti določeni po državnih osnovnih zakonih.

Člen XVII. Vsak člen dume izgubi svoj mandat v nastopnih slučajih: 1) V slučaju, aко izgubi svoje pravice kakor državljan. 2) V slučaju, ako vstopi v aktivno vojsko ali pa v državno službo kakor uradnik s stalno plačo. 3) V slučaju, ako izgubi aktivno volilno pravico.

Člen XXXIX. Zakonski načrti, ki so bili v plenarnih sejah dume z dvetretjinsko večino odklonjeni, se vrnejo pristojnemu ministerstvu v svrhu, da jih isto še enkrat pretrese in vnovič predloži dumi, ako car v to privoli.

Člen L. Ako ne bo državni svet mogel odobriti sklepa dume, se bo dotična stvar na temelju sklepa plenarne seje državnega sveta mogla predložiti posebnemu odseku, katerega člene izvolita v plenarnih sejah duma in državni svet v enakem številu iz obeh zbornic. Ta komisija bo delovala pod predsedstvom predsednika državnega sveta, oziroma predsednika oddelka ter bo imela svrhu, da

rameni in jo začel neusmiljeno tresti, kričejo: Čuješ li duša, sodi se sama! Čakaj, jaz ti izmislim plačilo. Ali težka stvar je to, mnogo treba misliti o tem, a jaz bom mislil, razmišljaj, da ti bo po pravu in potem hočem nagniti tvojo zvestobo. Mladič je poskočil, posegnil po velikem ključu, ki je visel nad njegovo posteljo, ga utaknil za pas, zagrabil z levico za luč, a z desno Lukrecijino roko. Dekle je kar propalo od groze, izvalilo oči, pogledalo Prodanča, da vidi, kaj nameruje.

— Kaj hočeš, kaj nameruješ? ga je vprašala obupnim glasom.

— Kaj da hočem, kaj da namerujem, se je nasmehnil mladič; jaz mislim samo na tvoje dobro, na tvojo udobnost. Pojdji duša, pripraviti ti hočem stanovanje, da lepšega nima niti kraljica sama.

(Pride še.)

PODLISTEK. 277

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoc. — Nadaljeval
in dovršil I. R. Tomić.

Prevel M. O. —

— Sem, je odgovoril Prodanč po tihu, premeniti svoj glas.

— A kaj delaš, še nisi poklical vojsko, da zagrabi zlodince, se je odzval Lukrecijin glas. Prodanč pa ni nič odgovoril, ampak je hitel prižigeti luč. Zavetilo je in iz prei Lukrecijinh se je izvil grozen vekrik, ki je opazila pred sabo mladega Prodanča; on pa, spoznavši Italijanko, je razstrelil oči in ustos se mu odprla na široko.

Lukrecija je stisnila lakte k sebi in se odmaknila proti zidu, da si zavaruje hrbot. Tresota se spremjala je vsaki moig gospoda Mikića, da vidi kaj in kam nameruje.

— Kaj misliš, golobica moja, kako ngrado si zaslužila za toliko ljubav, in reci, imam li jaz siromak toliko blaga, da se oddolžim tvojemu divnemu srcu? Reci, govorji, dušica!

Lukrecija ni niti odgovorila, samo stiskala je zobe, gledajoča Prodanča in pod očesa, bi ga-lu ne mogla s pogledom zastupiti.

— Oj, ti nečistnica ti, je zagrmel Prodanč, ti, ki si me upropasti, osramotila pred svetom, pred obrazom poštenih ljudij, ki se me uničila s tovarišem tvoje izdsje, ki si mi s peklenškim poljubi izsesala tajno, da jo prodaš, a vseh nas spraviš pod sekiro, oj grešnica, reci, kaj naj storim iz tebe, in smemli dopuščati, da zemlja božja nosi živo grehotno, ki je ni para na hinavstvu in zlobi.

— Lukreciji so se začela upogibati kolena, na čelu saj je pojavil ledeni pot in zvezala je kakor divja zver, da pokaže zobe.

— Nu, je nadaljeval Mikić, le govorji! Mari nisi obnemela, ssaj ti umeš govoriti toli sladko in gladko, lepše, nego kača v raju. Meri, ceni svojo krivdo in sodi se sama.

Lukrecija ni niti odgovorila. Tedaj je pa Mikić poskočil besno, zagrabil žensko za obe

vzpostavi soglasje med našorom državnega sveta in sklepm dume. Tak elaborat, ki ga je specijalni odsak soglasno vsprijel, pride potem pred plenarno sejo dume in državnega sveta. Ako ni v posbaem odsek prišlo do sporazuma, bo morala stvar takoj priti zopet v plenarno sejo državnega sveta.

Ostali členi o uvedenju državne dume določajo: Če se o kakem predmetu ni moglo razpravljati več dvakrat nastopivše neklepčnosti, je ta predmet predložiti državnemu zboru, ne da bi trebalo glasovati o tem. V slučaju, da se razprava preveč razteza, ima državni svet določiti skrajni termin za sklepovanje. Če do tega termina ne pride do glasovanja, bo mogel državni svet razpravljati o dolični stvari, ne da bi bil potreben v to kakov sklep dume.

Interpelacije morajo imeti najmanje 30 podpisov in jih mora predsednik predložiti plenarnemu dumu. Če je interpelacija v sprejeti z večino glasov, potem jo je izročiti ministru ali načelniku resorta. Najdalje v enem mesecu po v sprejem interpelacije morajo ministri ali njih funkcionarji podati zahodana pojasnila, ali pa probeti vzroke, zakaj da ne morejo še podati pojasnil. Ako duma ne odobri odgovora na interpelacijo z % večine, predloži državni svet dolično stvar črjo.

PETROGRAD 19. Volilni red za državno dumo določa, da se bodo volitve vršile 1.) v provinciji 2.) v vrsti mest. Skupno število izvoljencev bo značilo 412. Volitev dume v provinciji se bo vršila na provincionalnih volilnih zborovanjih, ki bodo sestavljena od posestnikov iz okraja, iz mestnih volilcev in iz volilnih mož malih volilnih okrožj in stanice. Volilna zborovanja stejejo po 100 členov v obeh glavnih mestih, po drugih mestih pa po 80. Volitve so trajne.

PETROGRAD 19. Ustanovni ukaz od današnjega dne odreja objavo manifesta o ustavnosti »gospodarstvene dume« in določa, da je ista vprašanja, ki se nanašajo na spolnije vladarske sisteme, predložiti dumi. Končno se razveljavlja ukaz od dne 18. februarja o istem predmetu.

PETROGRAD 19. Listi poročajo iz Moskve, da je novi generalni guverner Durnovo na v sprejem zastopnikov zemstva iste nagovoril. V svojem nagovoru je Durnovo usklajil, da se imajo s proglossom današnjega manifesta smatrati kakor izpolnjene vse obljube, ki so označene v reskriptu. Durnovo je določil, da se od sedaj naprej nimajo vratiči več privatna posvetovanja kongresa zemstev, ker je vprašanje o državni reformi rešeno.

PETROGRAD 19. (Petrogr. brz. agent) Neki ukaz čarjev odrejuje, da se ima pod predsedstvom grfa Solskega sestati konferenca, ki se bo posvetovala o volilnem načinu v državno dume v Poljski, v Uralski in Tergejski pokrajini, v Sibiriji, Turkestani, na Kavkazu, v stepah in v okrožjih nomadov. Nadalje ima konference urediti in pregledati proračun ministerstev in državnih proračunov in dovoliti kredite, ki niso predvidjeni v redu državne dume. Vprašanja, ki se pojavitjo glede sklicanja državne dume te morsjo v najkrajšem času rešiti.

PETROGRAD 19. Manifest in zakon o državni dumi sta bila danes predpoludne v vladarem listu pričvrščene. Opoludne je imel senat izredno sejo, na kateri je bil prečitan manifest.

Rusko-japonska vojna.

Tret, dne 19. avgusta 1905.

Ruska splošna mobilizacija.

Iz Petrograda poročajo, da je cesar podpisal dekret za splošno mobilizacijo, ki se objavi še pred zvršetkom meseca. Garda odpotuje v kratkem na skrajni Vstop. Za vojaško službo v Evropi ostane le 22 polkov kozakov.

Drobne politične vesti.

Črno-žolta zastava raztrgana. Iz Zemuna poročajo, da je dne 18. t. m. bil milenjski spomenik okrašen s hravatskimi, madjarskimi in črno žoltimi zastavami. Ta poslednja je bila raztrgana. Sam je padel na nekoga učitelja iz južne Ogrske, ki je bil na učiteljskem sestanku v Pančevu, ter se je, potovavši v Belograd, vstavil v Zemunu. Pričela je preiskava.

Domače vesti.

Dogodek v Kostanjevici ali — najnovija lumperija »Piccolo«. Predvčerjšnjim je bil prinesel »Piccolo« vest, da so ljudje v Kostanjevici na Krasu nekega vojaka dobrovoljca iz ničevih razlogov pobili na tla in ga teptali z nogami tako dolgo, da je umrl pod njihovimi stopali.

Nas je zgrabilo za dušo v prvi hip. Ker prva misel, ki nas je pretresla do dna duše, je bila: če je to res, mora svet dobiti utis, da je ta narod naš, narod bestijalnih tolova!

Ali to zgrašanje je trajalo le par hipov in pomirili smo se, ko smo se spomnili »Piccolo« tradicionalne in infernalne brezvestnosti, ko mu gre za to, da bi pred svetom klevetal in diskreditiral naš rod, in ko smo parljive prečitali »Piccolo« vermo in se uverili, da ima na čelu pečat neverjetnosti.

Potem pa, ko smo projeli od druge strani drugo verzijo — podano včeraj na tem mestu — nas je pri pograbila sveta jeza na taki propalosti mišljena v brezvestnosti »Piccolo« tolovsjev na časti slovenskega imena in slovenske zemlje, in nismo se mogli vzdržati kletve...: proklete duše!

Včeraj seveda ni mogel več molčati. Prinesel je dolgočasno poročilo, v katerem se zvija in v ta zvijanja povija pripoznanje, da je prejšnjega dne nesramno legal in klevetal ter zločinsko gospodarstvo v blatu glas slovenskega kraja in slovenskega ljudstva. Danes priznava, da je bilo njegovo poročilo pretirano in da je bil dogodek veliko manjega pomena. Priznava, da je dolični namišljeni umorjenec in Trsta in kupčevalec z bičevniki, torej ne vojak. Konstatuje nadalje, da so doličnika v Kostanjevici le namlatili in ne umorili. Iz kratka: »Piccolo« potrja danes v vseh točkah našo včerajšnjo versijo.

Tehko priznava danes »Piccolo«. Ali da s tem ni sledil ljubenski do resnice in poštenu spornanju, ampak le pod »moraš«, izhaja iz dejstva, da se gre za novo falotarijo. Dočim je včeraj sam poročal, da je dogodek navstal iz tega, ker se je »dobrovolski« »ujedljivo« izrazil o »ruski« trikolori, pa opisuje danes tako, kakor da so onega kupčevaleca z bičevniki napali in teptali z nogami takoj na to, ko jih je — prijazno posdravil (»il quale aveva ordinato un bicchiere di birra e stava a salutando amicelli e che volmentesi«).

To je že skrajno! Kdo mu bo verjel to? Ljudstvo naše ni surovo, marveč je prizorno in včasih — bolj prepričljivo s tujim — nego je to zdravljivo z narodnim dostojanstvom. To ljudstvo ne skrivila nikomur lesu, če je n kdo na — izzivlja. Ia fakt je, da je doličnik nesramno žalil in celo roko polagal na m'šdenje, dokler ni dobil kar — je iskal!!!

Mari bi se naš narod niti na svoji zemlji, kjer živi sam med seboj, ne smeti zavzeti v veselji po svoje in razobesati svojih zastav?! Mi vprašamo le, kaj bi napravili n. pr. v Rovinju ali Poreču s kakim pritenim Slovenceem, ako bi se drsal na kakih njihovi slavnosti žaliti italijanski čet in sramiti njihove znake! Bili morda molčali k temu?! Ne, gotovo ne. Izdelali bi ga gotovo še vse drugače, nego so Kostanjevčani onega kupčevalca z bičevniki.

Vsem, obisitim in Italijanom (tem v njih eminentno lastno korist) budi povedano, da morejo sicer svobodno hoditi v našem okraju, in da se jim ni ničesar batiti, ako se vedejo tako kakor se spodobi. Če pa žalijo in če navstajajo posledice, naj to le pripišejo sami sebi.

Ali ta dogodek v Kostanjevici je tako tipičen za našin, kakor izvestne italijanske novine z grdimi klevetami kapljajo strupa v našo javno življenje. Da-si »Piccolo«, prejemšči prvo brzjavko, ni mogel vedeti, kaj in koliko je resnice, je vendar dal oni vesti debel in kričec neslov: »Un volontario d'anno, ammazzato dagli Sloveni a Castagnovizza. Ničvrednež je hotel vlivati žolja in strupa v italijanska srca...! Ia ta slučaj je, kakor rečeno, tipičen. Zato nismo še sklenili računov o tem dogodku.

Za izlet v Ljubljano voda vseko znamenje po načinem mestu in po okolici.

Mnoga naša društva se poklonijo pred spomenikom velikega Prešera. Umeje se, da se večina naših društva udeleži slavnosti ali po deputacijah ali pa korporativno. Ko likor je nam znano do sedaj, se v vseh pevskih društvenih dela in vpliva za udeležbo. Vemo, da je težko spraviti cele zbere na takoj precej dolgo pot, a to moramo reči, da ne bo žal enim, ki se udeleže tega izleta, ozircma te slavnosti. Obe naši delavski društvi: »Delavsko podporno društvo« in »Tržaško podporno in bralno društvo« izletita korporativno. Zanimanje med našim ljudstvom je sploh takoj, da ne pomuimo izleta, za katerega bi se bili tržaški Slovani toliko zanimali.

Tudi med tukajšnjimi Srbi je precejšnje zanimanje za izlet v Ljubljano. Poroča se nam, da so društva: »Delavsko podporno društvo«, »Tržaško podporno in bralno društvo«, ter pevsko društvo »Kolo«, odpeljala prvočna za poseben vlak, a »Slovensko pevsko društvo« in društvo »Narodni dom« se prvoimenovanim društvom pridružujeta glede poročila za eventuelno izgubo (ki pa je to pot že sedaj izključena!) in za agitacijo.

Osim, ki se že sedaj boje, da bo izletnikov več nego za en vlak, budi povedano, da naj jih to nič ne skrbi. Ker pa treba, da železnična uprava izve pravočasno vsaj za približno število izletnikov, bo dobro, ako se občinstvo pozuri s kupovanjem vozil listkov, ko bodo isti v razpredaji.

Kolikor nam je znano, pridi pripravljalni odbor tudi znamenja z napisom »Trst«. Ta odbor obvesti pravočasno o vseh pedrobnostih, tiksijčih se izleta, ki bo dne 10. septembra v Ljubljano.

Od naše strani opozarjam, da prosimo vse zavedne narodnjake in narodnjakinje, naj skrbi, da bo udeležba tržaških Slovanov večičasta. S tem pokažemo, da se zavedamo svoja narodna dolžnosti in pa, da je straž ob sinji Adriji — vključ vsem pristekom sovražnikov — še krepka in močnogostvilna.

Cvet tržaških Slovanov naj poleti dne 10. septembra v belo Ljubljano!

Dogodek v Riemanjih. Iz Riemanj nam pišejo: Naše novo lepo šolsko poslopje — menda eno najlepših v severni Istri — je dograjeno in tudi že kolavdirano. Kolavdacija se je vrnila minolega tedna. Bržkone 1. septembra bo primerna slavnost, na kateri naši vaški župan izroči novo učilnico nje vzvišenemu namezu.

Nu, komaj je bilo dovršeno to večao poslopje, ki je priča o stremljenju Riemanjcev po socijalnem in gospodarskem napredku. Ža podiramo hiše, kjer bo stavbišče za naš novi — »Narodni dom«. Tu bo sedež našim društvom: posojilnici in tralinici, pevskemu društvu »Slavec« (ki bo imelo tudi svojo čitalnico) in gospodarskemu društvu z njega zalogo, prodajalnico in gostilno.

Vidite torej, da se vendar le razvijamo in napredujemo v lepem in koristnem vzhodu temu, da nam že 6 let, izlasti pa zadaja tri leta, posvetne in cerkevne oblasti delajo vse možne ovire, tako, da živimo takoreč v obsežnem stanju. In to naše veselje nam je v načelju znamenje, da bo naš znani boj končno vendar ovendan z načo zmago. Perseverando si vinc!

Te dni smo imeli zopet dva pogreba. Umrla sta dva otročča. Oba je pokopal naši župan kakor običajno.

Kakor znano so naši sosedje v Borstu dobili samosteno župnijo. Instalacija g. župnika se je že vrnila v Trst. V nedeljo pa — kakor se čuje — predstavi dekan dolinski novega župnika župljanim v cerkvi. Tudi ta pridobitev naših sosedov je posledica našega boja.

Otvorene naredne doma v Podgradu. Iz Podgrada nam javijo: Še malo dni in naš kraj objame radost, oklice bo prekipevala od navdušenja in naši sicer nemiri grči oživijo po prihodu dragih gostov iz bližnjih in daljnih strani. De, prebude se tudi stare bukve, ki spijo pod Razsušico in Žabnikom, prebudil jih bo mogočni spes svetih glasov, zazanjanje vsem lepo budečnost.

Pod milim zebom, v objetu majke narave bo daritev sv. maše in gostje se bodo divili raznovrstnosti tipov iz raznih vasi; prepričajo se, kako se slovenski in hrvatski kmet razumeta popolnoma, dasi je jezikovni osrednji češka matica.

prehod ojster. Pri maši nastopi četa tržaških in istrskih akademikov se staroslovensko mašo pod spremnim vodstvom našega nadarjenega rojaka g. Josipa Mandića.

Oglasil se tudi naši stari junak, narodni poslanec prof. Spinčič, ki nam pove marsikatero zanimivo o preporodu našega okraja in o svoječasnih intrigh proti naši mladi posojilnici in hranilnici.

Posejilnica je bila srečna s pridobitvijo nekaterih členov slovenskega gledališča v Ljubljani, ki nastopajo pod vodstvom razstreljega g. Danila s petjem in igro. Mej posamečnimi točkami bo igrala narodna mavbinjska godba, a v mraku bo prizgal umetne ogajo ljubljanski strokovnjak g. Kaiser.

Kakor vse kaže, bomo imeli dne 27. t. m. v Podgradu poseben užitk, ki ga povabilo se svojim prihodom vrla društva iz Trsta, Istre in Kranjskega. Izmena vseh društev, ki se udeležijo pri slavnosti objavi »Pripravljalni odbor« v kratkem.

Imenovanja v policijski stroki. — Adolf Schubert nadzornik policijskih agentov II. razreda je imenovan nadzornikom I. razreda, policijski agent Karl Titz pa nadzornikom policijskih agentov II. razreda.

Osebna dohodarina. V smislu § 217. zakona 25. oktobra 1896. dr. zak. se javno naznana, da je en izvadek leta 1905. izdanih plačilnih analogov za osebno dohodino glede davkopljevalcev za cenični okraj št. 1. Trst mesto in za cenični okraj št. 2. Trstokolica od dne 2. do 15. septembra 1905. v sobi št. 121 na tukajšnji davčni administraciji o uradoh urah od 9. predp. do 2. po poludne izložen na vpogled davkopljevalcem osebne dohodnine rečenih ceničnih okrajev.

C. in kr. davčna administracija.

C. in kr. poletna eskadra ostane v Tistu do jutra.

Bohinjsko železnično od Jezercu do Trsta otvori boje mesece novembra t. l.

Kakor poročajo iz Bohinjske Bele, so v petek počeli pri 1300 metrov dolgem železniškem predoru sklepni kamen.

Novi kolodvor na Jesenicah je bil minoli petek otvoren in izreden promet.

Redek slučaj. V župniji Biagovici na Kranjskem, ki šteje 941 duš, nihilo letos od 29. marca do 17. avgusta nobenega mrtliča.

Vipavsko železnično podaljšajo v kratkem do S. Vida; z gradivo prične boje že mesece oktobra. Minoli teden so jo merili. Komisija je od ministerstva dobila pozabilo, da se mora tako graditi, da se bo pozneje lahko podaljšalo do Postojne.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo »Nabrežina« pričeli v nedeljo dne 27. t. m. javno tombolo. Zaradiček ob 5. in pol uri popoludne. Činkvina 100 K, tombola pa 200 K. Pred in po tomboli se bo plesalo. Ako bi bilo slab vreme, se tombola odnesa na prihodnjo nedeljo. Pridite v obilnem številu!

Družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani je te dni razposlala vsem slavnim občinskim odborom na Slovenskem sledečo prošnjo:

Slavni občinski odbor!

Dvajset let je minilo, od kar so Slovenci ustanovili svojo »Družbo sv. Cirila in Metodija« v Ljubljani, ki ima namek, obvarovati slovensko dečo pred potujevanjem.

Dvajset let, v katerih je bilo družbi marsikaj pretrpeti.

Slavni odbor! Naša družba ne propada, ampak njen delokrog se širi od dne do dne; a žal, marsikaki najni zahtevi ne more ugoditi, ker ji zadočata potrebnih sredstev v to. Naši narodni nasprotniki delujejo vedno bolj in silijo danes družbo na odror tudi tam, kjer bi se pred 20 leti nikomur ne bilo zdelo verjetno biti v sanjs.

Najbolje vinske stiskalnice in mastilnice se dobivajo pri Živie i dr., trgovinska ulica št. 2.

10.000 hektolitrov vinskih sodov v vaski velikosti od 5—70 hektolitrov prodaja po tako zmernih cenah tvrdka **Alex. Breyer i sinovi, Krizevac.**

Proda se jeden motor v dobrem stanju, skoro nov, iz tovarne Laurin & Klement na z/ H. P. za samo K. 600. — Za točnost funkcioniranja se jamči. Obrniti se je na naslov: Ivan Novak glavni zastopnik Laurin & Klement, Pazin.

„Ne klici vraga!“ Izvirna šalojgra v enem dejanju je ravnikar izšla, ter se vdobiva po 50 st., po pošti 10 st. več pri spisatelju in založniku **Jaki Štoka, Trst, ulica Giorgio Galatti 18.**

Zastopniki v vseh mestih Primorske se sprejemajo za predajanje neke popolnoma nove priprave za prizgati svalice, smodek in pipe. To je v resnički neka tako pripravna priprava, kojo se je v nekoliko tednih prodalo samo v Nemčiji nad 1 milijon. Samo resni p nudniki naj se javijo pod N. O. 4544 na **Rudolf Mosse Frankfurt a. Main (Nemčija).**

Fotografični atelir

pri Sv. Jakobu, ul. Gius. Caprin 28
(prej ulica del Rivo)

izdeluje vsakovrstne fotografije in vse v to stroko spadajoče stvari.

Cene nizke

Na Prosek priporoča svojo **mirodilnico**

ki je preskrbljena z vsem v to stroko spadajočim blagom. — Nadalje se nahaja v zalogi železo, šipe in žebliji.

JOSIP ŽIGON,
mirodilničar.

Drogerija
GUSTAV MARCO
ulica Giulia št. 20.
Droge, barve, pokostj, petrolej, čepiči, ščetke, mila, parfumi itd. itd.

Zaloga šip in steklenin.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA
vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr.
v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se o 1. vsajga če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4%, ne da bi se olbijel rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na manjše po 6% in na vknjižje po 5%,
Uraduje vsaki dan od 8. do 12. ure popravni nedelj in praznovani.

Stanje hranilnih vlog leta 1904 K. 1.485.607.11
posojil " " " 1.573.842.34
glavnih deležev " " " 112.720
Poštno-bračni račun št. 837.315.

Zovarna s zalogo pohištva
svetlega in temnega

kakor tudi popolne kuhinje v najmodernejsem slogu po konkurenčnih cenah priporoča

V. Doplicher
ulica Chiozza št. 8 pri tleh
(nasproti dvorani „Tercicore“).

Stavbinski material

kakor korce, vsakovrstno opeko, pesek, apno, živo in ugašeno, se dobiva po najnižjih cenah, da se ni bati konkurenco, pri tvrdki

Belli & Corsi
ulica Economo št. 12 (stari mlin).

„LAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, da nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujucimi se vplivili.

Vsa članina po preteku petih let je pravno do ustreznosti.

Naročni kolek je
vdobiti pri upravi
„Edinost“

TOVARNA POHISTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIR ZAHTEVAB
KATALOGI BREZPLAČNO.

,SANUS“
novi higienični zobotrebniki
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsed.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Leon Fano TRST
zlator in draguljar
prodaja, kupuje in zamenjuje zlatanino, srebrino in dragulje; sprejema poprava po najzmernejših cenah ter prodaja na mesecne obroke proti solidnemu jamstu.

Ivan Petelin
tovarna testenin
TRST
Sv. Ivan pri Trstu.

Mejnarodno spedičijsko posredovanje
Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst
TELEFON št. 1627
Podružnice: Dunaj, Budapešť in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih
tu- in inozemstvu.

Se pr poroča za preskrbljenje
seljenj se zaprtimi blazinjenimi vo-
zovi za poliščvo toli v mestu koli
v tu in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.
Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in
državne uradnike

Pošiljatve vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

F. Pertot urar
TRST - ul. Poste nuove št. 9
priporoča veliki izbor ur: Omega, Schaffhausen, Longines, Tavanes itd. kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za birmo. Sprejemo popravljanja po nizkih cenah.

Pekarna, sladčičarna in tovarna biškotov

Vinko Škerk
TRST - ulica Acquedotto št. 15 TRST
Filialka v ulici Miramare št. 13

Raznovrsten kruh, moka prvič tovarn, sprejemo za najfinješo pecivo ter dostavlja kruh na dom.

Za obilen obisk se toplo priporoča cenj. občinstvu.

Zaloga
izvozno-marčne (Export-Märzen)
in vležane (Lager)
pive
v sodčkah in v boteljkah, kakor tudi
kvasa
iz tovarne Bratov Reininghaus
Steinfeld pri Gradcu.

Zaloga Mattonijeve Giesshübler
vedno sveže kisle vode
po zmernih cenah

ANTONU DEJAK junior
TRST
Via degli Artisti št. 10.

Alojz Cian & A. Visintini
naznanjata cenjenemu občinstvu, da sta prevzela na lasten račun trgovino in avtorizovano krojačnico
Alla Città di Trieste
v ul. Torrente št. 40 (nasproti gledišču Goldoni).

Tam se vdobiva velika zaloga izgotovljenih oblik za odrastle in dečke. Delavske hlače prve vrste kakor tudi blago vseh vrst in najposlednjije novosti.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenuje takoj in najakutnejše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore narodne in občnokristne zame.

Žržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvtom.

Piazza Caserma štev. 2, I. n. — TRST — Vlastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne uloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%.

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vlagi se lahko po 1 krono

Posojila daja samo zadržnikom in sicer na vknjižje po 5%, na manjše po 6%, na

zastave po 5%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoludne in od 3.—4. popoludne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah — Ob nedežan in poznih je uveljavljen.

Ima najmoderneje uveljavljeno varnostno celico za shranbo vrednotola papirjev, listov itd.

Krašno aranžirani racun 816.004.

Žrgovina z manufakturnim blagom

ANTON SANZIN pok. Frana - Barriera vecchia II.

Velik dohod satena, perkala, batista, pikeja in cešira. — Blago za ženske oblike, plečno spodnje zraje, moderci, drebnarje. — Belo in barvane zraje za moške, ovratniki, zapestniki, kravate in potrebočina za delavce.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurenec.

Utemeljen 1899.

Pod državnim nadzorom.

Prvi zagrebački

Vojno-pripravni zavod

Škola i internat: Berislavičeva ulica štev. 12, I. kat.

Ovaj prokušani zavod za naobrazbu jednogodišnjih dobrovoljaca aspiranta otvara 1. rujna t. g. 6 mjeseci zimski glavni tečaj

Doba 16—20 godina.

Tom inštitucijom, koja je za mladež od osobite vrijednosti, mogu mladići, koji ma s kog razloga svoje nauke dovršili nisu, bez obzira na predznanje ne samo steči pravo jedno godišnjih dobrovoljaca, nego si i u gradjanskem staležu osigurati društveni položaj, kao što polučiti i častnički čin. — Sve ove stečevine postale su u naobraženijim krugovima upravo prijekom potrebom, da čovjek u socijalnom životu nešto zastupati može. — Dosadanji sjajni uspjesi savjetne obuke pružaju svakome najsigurnije jamstvo.

U internatu za oda: podpuna obskrba uz vojnico stroga uređenje i zapt.

U svršenom školskom tečaju polučili su vspomognanje za jednogodišnje dobrovoljce: Klor Vilim iz Beča; Pauletič Ivan iz Pulja; Pavlović Ante — Križpolja; Murecker Ivan — Luttenberga; Stephan Friedrich — Völkendorfa; Barković Nikola — Friga; Dobrila Marijan — Drage; Broz Mijo — Radoboja; Nitsch Vilim — Beča; Krkljuš Rudolf — Zagreba; Holzmann Theodor — Beča; Sehick Maks — Zagreba; Sentinella Anton — Trogira; Banac Ivan — Dubrovnika; Haag Adolf i Wohl Anton — Beča. —

Pobližje upute, kao što i program sa popisom učenika, koji su ispite položili, daje na zahtjev бесплатно.

Upis dnevno.

ravnateljstvo zavoda.

Svoji k svojim!

Opozorjam vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb sprejeme vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin (kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, živilo, žito, slamo, seno, blago v skladisih ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in strelji po najnižjih cenah in z najboljšim jamstvom. — Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domaćem zavodu — že da ne gre denar v tujino.

Vsa zavarovanja sprejema ter daja vsa pojasnila

Podružnica zavarovalne zadruge „Croatia“ - Trst

ULICA TORRE BIANCA 20

Zastopniki za vsako mesto, trg in večje vasi (Primorske, Kranjske, Koroske in Štajerske) se sprejema pod ugodnimi pogoji.

! Najvgodnejši pogoji!

za zavarovanje.

EDINA

zavarovalna družba

ki ima

Slovenskega

Prva češka na življenje
družba za zavarovanje v slovenskih delnicah glavnica k. 2.000.000.
popoloma vratčana delnica glavnica k. 2.000.000.
zastupnika v Trstu
Zavaruje na življenje in na delčke — ta vse načine po zelo nizkih postavkih
Natančneja pojasnila daja glavnji zastopstvo za slovenske deželi
v Trstu, ulica Torre Bianca št. 21 I. nd.
in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in v večjih krajih.

„Slavija“

Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386.80 K. Izplačane odškodnine: 82.737.159.57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica načr države s vsekočko slovensko-narodno upravo.

Vse pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, česar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12